

Această foaie este de două ori pe săptămână **Sîmbăta** și **Miercuri**.

Предъ авонаментъși pentru trei luni și în sfârșit.

O foaie singură 20 paraze.

DÎMBOVITA

Авонагіа се фаче în Бъкърешті, ла Ді-аръріа хіі Christ. Ioaninu et C^{ma} Romanov. În distrikte ла koresponden. s. s. f. Or че авонамент тре-вие прѣтит индату къ съвскіе ріепа.

Foia politică și litterară.

Redactorul responsabil DIMITRIE BOLINTINEANU.

PRINCIPATELE UNITE.

București 14 Fevruarie.

Sînt mai multe zile de la sosirea Domnului în capitala noastră mi pare că nu s'a putut satisface trebuințele de o nouă organizație. Trebuința de a cunoaște mi a stădă partidele mi oamenilor îl fak poate să esite. Skimbarea mai totală a oamenilor de administrație este o condiție principală a noștrii ordin. Căci dacă, se află pe- nă astăzi în condițiile săb kare se afla săb repimelkă- măkămiei de trei. Această întârziere a dat ocazie la o mădime de nepăsări între kare vom vorbi aici de acele ce konsistă a atribui Domnului tendințe de a da mna oam- nilor trekătsăi.

Noi nu putem afirma acele nepăsări, căci am kre- de o lipsă de etiketă către noștrii kap al Statului ai pre- sșune niste idei atît de kăzste între Români de din- koați de Milkov.

Noștrii kap al Statului trebuie să știe ka mi noi, kă este o mare diferință între spiritul păblik din Moldova mi între cel din Valaxia: În Moldova boerii de klasa întăiș iaș ei tot-d'asna inițiativa tătlor lăkrărilor frămoase mi patriotice; ei sînt cei d'întăiș a face cele mai deneroase sakrifice; la noi din kontra inițiativa este la nație; pă- terea este la nație, patriotismul este la nație. Șu mare nămăr de bărbăți skomă din toate klasele societății, fă- ră esenție, formează o mare partidă ce presidă la toate doringele nației, partida națională progres- sistă.

Cei ce nu se află în această partidă sînt oamenii trekătsăi, oamenii interesăi egoist, oamenii streinăi. Această ceată dekonsiderat, kăzstă, pătredă, nu are niți o înțărare, niți o akție în această țară, mi kănd se în- tîmplă să vie la pătere, se face tot d'asna în epoce dă- reroase pentru nație atănci kănd străinul kalkă pămîntul dării să are un moment de înțărare direktă.

Vecea situație a țării era de nată a favoriza a- ceastă ceată pătredă din kare streinul făcea instrămen- tele sale ka să lovească în drentărele țării. Kănd Domnii avărb neprevederea lăkrărilor mi le întăseră mna, tre- băit să răpă a doa zi kă nația, mi mai în șmă să se vază gonit de nație. Păterea Rășiei ea însămișmi per- dă simpatia sale în Valaxia, căci înverkă să șrijine această ceată izolată de nație. Tărcii mai tărziș, kre- zînd kă este o politikă adănkă a face ce făkăseră pre- decesorii lor, perdărb asemenea tot felul de simpatie în poporăi Romăni.

Orî ce fășisne între Domnul de astăzi mi cetele oa- menilor trekătsăi ni se pare vătămătoare, kănd ar pă- tea fi posibilă; singăra fășisne ce se poate face mi pro- dăce un bine învederat, ar fi între diferite ramări ale ma-

rei partide naționale kare, de mi s'ar afla kă opiniile oare kăm diferite în formă, în prințip sînt foarte aproape. Din aceste felărite ramări, dar patriote, progresiste, Domnul poate fără a esita un minut, să mi komăse ministerul mi să'mi kreeze pătăi săș de șrijin. Nămai pe acest tă- rîm, odixnădă-se, va pătă a se odixni pe simpatia na- ției; nămai aici este viața, vigoarea, voința; nămai aici fășisnea este posibilă mi salțarie.

Trebuința de a cunoaște mi a stădă partidele mi oamenilor trebuie să înțeteze înainte adevărlăi ce esăse- răm mai șșș, mi pe kare istoria țelor 28 de ani ne do- vedeste prin fapă netăgădășii: Trebuie să înțeteze înkă, îndată ce vom lăa în konsiderație kă Domnul konstă- țional, nu are de kăt să inkredințeze kompozitia minis- terăi săș om de kredință. Ministrii sînt responsabili; deți lor este dat, săb a lor rășpăndere, a rekomanda oa- menii pentru felărite fonkții.

Domnul nu are a esita — în lăkrărilor sale — kălea cea bătă să o ăa nămai, mi nația îl va șrijini kă orî ce ne- rikol.

În seanga de Mară s'ăș făkăst niste disgresii kare, săb orî ce pătă de vedere ar fi fost mai bine a nu se face. Aceste disgresii eraș dăka cei esălmă din țară săș dăka cei rămamă în țară aș săferit mai măt. Ono- rabilul D. Katarăis lășă să kăză aceste vorbe amenin- dătoare pentru oamenii de la 1848: „Să nu desvălim o- dată trekătsăi neste kare am lăsat să kăză vătăi!

Kredem de datorie a da aici mășăra săferingelor tă- țlor, mi a desvăli așel trekătsă, ce dăne zisa D-lăi Ka- tarăis ar krede čineva kă este îngronat în kreme.

Șvăm kă dăne evenimentul de la 1848 toate klasele, aș trebăit să aibă o parte la săferingele nației.

Măkărea revoluționară înțepătă, partea cea mare de privilejiată retrograzi, trebăi să săferă pentru kă privi- lejiările se desfingăș mi pătărea le skăpa din mna. Însă într'ăcest timp de trei lăni fără ei oare perse- kătađi, inkimă, osăndiđi la moarte mi esekătađi? Din kontra găvernul de atănci îi kemă pătă să împărtă- șăkă kă dămăi pătărea; ei refăzară — mi așest timp dămă trei lăni.

Acea temere kă vor perde privilejiările mi pe kare ei o nămesk săferință, se skimbă în ferăire în zioa kănd armăile streine, lășate în dispoziția lor, kălkărb pe pă- mîntul țării. În așea zi oamenii kă dor de patrie, kă simțimente de progres, fără învinșii lor, prizonierii lor, ei mi prințipal ce înțăpășă; în așea zi înțepă săferin- țele nației mi ale esilăđilor ce dămărb în timp de zece ani. Kănd armăile streine intrărb în Băkăremăti, kănd ka- sele țetădenilor se violaș nămă în sankțarăi familiei kănd inkisorile se șmpleaș de Romăni a kăror krimă fă-

dektoră, se cere a cunoaște legea! Cine are mai multă tre-
bă de dînsa, cine o praktikă mai des ne toată ziua, daka
nă ellă.

Ioan I. Pallă.

Citim în No. 16 al Românei un articol sub titlu de
Principii strein, mi sskris de D. C. Boliak.

Într'acest articol astorl arată avantajele ce sînt a
avea principii romăni mi desavantajele de a avea principii
strein.

Noi șciam toate aceste avantaje mi desavantaje des-
pre kare e vorba, înkă din desbaterile șmate în anii tre-
cūți prin jurnalele streine, atșunçi kănd găseam kă totii
kă singura mătșire a dărei este *prinuisl strein*. Nă șciam
daka D. Boliak a fost vre odată pentru principii strein,
kă toată dăra; vedem astăzi kă nă este; mi se pare kă
aceasta este kredinga sa. În adevăr, în kondițiile dă-
rilor de astăzi, Romăni priimeskă principii pămîntean,
pentru kă nă pot să priimeaskă strein; nă însă pentru
kă kred kă un principii pămîntean ar găsunde mai mult
la trebîngulele dărei de mărire mi de prosperitate. Aceasta
este kredinga noastră m'achelor mai maldă Romăni: Prii-
mim Principii pămîntean pentru kă nă pstem avea strein.
Mi sșb această privingă diferim de pbrerea stimabilă
nostră amik. Avantajele numeroase ce atribue astorl
principielă pămîntean, pentru noi nă sșnt nimik; nă pot
să tragă toate în kămpăntă kă un singur folos ce ar a-
dăce principii strein. Acest avantaj nă mi este teamă
a'l șșne: un principii strein este realizarea visărlă de aș
ce visează nația romăntă înkă din prima sa jșnie: Inde-
pendența.

Mi sîntem siguri kă ori ce Romăni ce visează la așel
vis dăce, nă poate să zikă alfel. Sîntem siguri kă în-
șșmi Domnărl, kănd a zis kă este gata a depune cele
doș koroane principielă strein, el însșmi visa kă totii ro-
măni de visărlă cel dăce al nației. D. Boliak kănd zi-
ce: *ideea de prinuisl strein nă este permisă niși kiar M. S.*
face tot atșt kă kănd ne ar zice: *nsmaș vș este permis a*
visa la indenendunța nației voastre. Sîntem inkredingadi
kă aceasta nă a fost kășetarea D-lărl Boliak; dăra loșika
are leșile sale.

Romăntem datorl a esnika D-lărl Boliak kă un șșin-
gșr avantajă ce imulikă ideia Domnărlă strein trașe în
kămpăntă mai greș de kărt toate avantajele ce ne ar dă
un principii pămîntean. Dăra poziția noastră este atit de de-
likată, timșrl cere atșta menașiare, înkărt nă vom pștea
face alt ceva de kărt o întrebare: daka indenendunța nă
este mai șșmăntă de kărt dependența?

Ceia ce sîntem astăzi este mult în komparație kă ceia
ce eram erl; dăra daka măne vom pștea fi mai bine mi
de kărt astăzi, trebșe să gămînem în ceea ce sîntem astăzi?

D. Boliak zice: *Un prinuisl strein nă nștea face o e-*
dșkanie națională; dăra nă ne șșne pentru ce. Principii
strein dete Greșiei o edșkanie foarte națională; este un
fant. Mai zice înkă: *Pelișia lărl era diferit de a nonor-*
lărl șșș; relișia Greșilor nă se vatăntă pentru aceasta:
este înkă un fant. *Era sș vie kș intinșirile șșei kreșteri*
aristokratice între morășri demokratice ale Pomănilor... Mo-
rășerile greșilor sînt mult mai democratice de kărt ale
noăștre; mi reșele Oton, nă le aș impletit kă panglișile
aristokratice.

Asfel sînt kșvintele ne kare D. Boliak se șșrijinș sș kom-
bată principii strein. Aceste kșvinte deklină de sine, fiind
de natșră a nă pștea fi șșrijinite ne un țărîm solid; dăra
kiar de ne ar fi dat kșvinte atșt de pșternice mi reale,
înkărt sș ne inklinăntă înainte lor, o repetăntă, ele nă ar
fi pștșt trașe în kămpăntă mai greș de kărt marele avan-
tașă al principielă strein mi de kare am vorbit mai șșș.

Romăntem dăra un singur kșvint înainte kărtă ne în-
klinăntă.

Priimim principii Romăni fiind kă nă pștem sș avem
strein, prekșm am prefera sș fim liberi de o măntă kănd
nă am pștea fi liberi de amăndoș.

Cronica interioară.

În șșanșă de Joi s'a votat daka votărl Adășnărei tre-
bșe sș fie sekret saș ne fașr. S'a adontat kă o mare
maioritate sș fie sekret. Adășnărea nerde din zi în zi în
opinia pșblikă; ceea ce ne face plăcere: emișă din bom-
ba kăimăkămiei trekște nă trebșe sș astentăntă de la dîn-
sa de kit țărșri de bombă. Priimirea votărlă se-
krei, pare kă a mîșnit ne maldă. Noi, o mărșerisim
kșrat kă votărl de fașr saș sekret este tot șșna pentru o
maioritate ce șșmează a imșinșe sistematișemte, ori ce
proiekt nă vine la sokoteală pricișnărlă din trekșt; mi ka-
re nă rekșlează înainte nișei șșei dekonsiderărlă. Asfel denș-
tașii din șșinga indert imi șșimșă fșlșile, kă sș șșoa-
dă vorbe elokșente kă intenșie a atinșe maioritatea: maio-
ritatea gămîne șșrdă.

Toată lșmea asteantă sș vază skimbărlile adminis-
trașiei, mi kă drent kșvint. Sînt maldă fonkșionari din
administrașie kare sînt instrămentele Kăimăkămiei în-
șșetate, ce singur ea era un instrăment. Pșșini sînt
pentru șșarea de astăzi a lșkrșrilor, acest element inkom-
patibil kă șșarea lșkrșrilor trebșe depărtat. Cel pșșin
asfel este opinia celor mai maldă.

De la Paris se krede kă konferinșele s'aș mai a-
măntat. Aleșerea lărl Kăza a rădikat nașiea Romăntă în
opinia Eșșronei. Akșma Dășmnezeș sș ne lșmineze sș fa-
șem lșkrșri frămoase kare sș găsșntă kă astentarea lș-
mei, kășlă alfel, pștem sș o strikșm kă totărl.

D. Găneskă redaktorl șșei foș destărl de kănoskște
în Paris, mi kare de mai maldă anl se okșntă a arșta la
streinl trebșinșele dărei sale, skrize în aceste zile un ar-
tikol intitșlat *Fant șșșrșuit*, mi kare avș un mare resșnet
în Franșă politikă. Kșviosărl mi patriotărl Arșimandrit
Iosafat Șșagoveanș, fondatorl kanelărl Romăntem din Paris
nă pșședă a veșea așșna bșșșilor șșdendă mi a le kondăce
șșiritșl, adșkinds-le aminte de datorile lor kătre patrie mi
kătre relișie. În aceste zile trekște șșdendărl Romăni aș
avșt un banket în onoarea zilei de 24 Ianșarie.

Sfatărl orășșnesk a voit sș dea un bal în onoarea
venirei M. S. Domnărlă; Domnărl a reșșzat, sșb kșvintkă
statărl e șșrak kă sș keltșiasă pșșini bani ce are kă
balărl mi alte petreșeri demarte. Nă ar fi o fantă fră-
moasă mi mai plăktă Domnărlă mi nașiei daka șșma
destinată pentru bal, s'ar șșni kă șșmele ce vor pșșede
din șșșkrinșii, kă sș se fakă un monșment în onoarea
zilei de 24 genarie, zi în kare s'a arșșkat șșmînda de șș-
nire între ambele dărl? Ne adreșăm kătre astoritătea ce
voia sș dea balărl.

Se zice kă doș mari pșșeri nă ar inkșvîingă ideia
de a se șșni la Fokșanl cele doș kamere, pentru kșvinte
kă aceasta poate sș agraveze kășștia aleșerei Domnărlă,
în Konferinșă. De va fi adevărat kă esistă un aseme-
nea proiect, noi imșine gășsim kă nă ar fi la lokărl șșș,
înkă, mi kă ar fi mai mintos a'l lășsa pentru alte timșșri,
kă sș nă perdem mi ceea ce avem astăzi, prin kompli-
kașia lșkrșrlă. Prin fanta de la 24 Genarie Konvenșia
nă este violată în șșiritșl ei și în litere; prin șșirea A-
dășnărilor, Konvenșia se violează în șșiritșl ei—mi asfel
lșkrșrilă se komulikă. Sîntem inkredingadi kă cei ce văd
kă oklă rșl cele fșkște la 24 genarie, cei ce ar voi sș

se anseze cele sãvârșite în acea zi, ka sã vie stãrnii lor pe tronul Valaxiei, vor kãsta sã surijine ayeastã idee de snire a kamerilor, ka sn mijlok de a komprometa fanta de la 24 Genarie. Oamenii kã ingelepãșne nã vor kãdea în ayeastã kãrsã. Avem alte lãkrãri de fãkãt de okamdatã, a sterpe șrmele triste ale trekãtãlãi, a ne organiza, a ne pãne în pozitie de a pãtea surijini mi pãne în lãkrare dekretãl nașiei ce ne a rãdikat atãt de mãlt în okii lãmei çivilizate.

Ne kredem datorii a preveni oamenii lesne krezãtori împotriva infamelor intrișii ce ameazã prin mãldime de vorbe minçinoase oamenii trekãtãlãi, kã skop de a pãne șrã mi desginare între Romãni de aiçi mi fragii nostri din Moldova. Nã este kalomnie ce poate inventa çenișl çel rãș al omãlãi, kare sã nã se pãskocãesk de ayești oameni ce singãri ei se desuregãesk! Pe toate orele, pe toate minștele, ayeastã fabrikã ce lãkreazã în șmbrã, a rãnkã ne kapitalã veninãl ei.

Sunt oameni dãmii în șperanga a lãkra pe lingã kabinetele Eșrouei; mi algiu ce asteantã aiçi rezãltãtãl lãkrãrilor lor. De bãuș seamã, îndatã ce vom arãnka okii așșura ayeelor persoane, vom vedea kã nã s'aș dãssã lãkreze în favorul aktãlãi de la 24 Genarie; çi în kontra. Noroçire kã kabinetele nã deskid lesne șrekeã la toate plãnșerile de aiçi privityoare la interese personale, mi ayești oameni lãkãesk mai mãlt antikamerile de kãt kabinetele ministeriale.

Domnãl se okãpã kã vizita mi çerçetarea ayezãmintelor pãbliçe. Boerii preparã ãalsãri mi bankete prekãm preparãș kãpã va anii înainte lãi Lidere, Omer-pașã; Bãdberg, Gorçakov; Koronini; komisarilor streini etc. Ayeeste fermeçe nã vor avea ayeelãș efekt astã datã. Astã datã pozitia dũrei nã çere balãri mi banketãri; çere lãkrare, enerçie, gũndire serioasã çeia ce este de fãkãt, kãçi totãl este de fãkãt în ayeastã darã, mi trebãe sã dovedim kã șçim a lãkra mi kã sniritãl, iar nã nãmaikã pãçioarele.

Avem o observãgie de fãkãt — onor. Bișroș de la Adșnare. În toate dũrile konstitsçionale, la toate kamerile se aflã o loçie pentrã redaktorii de jãrnale. La noi se aflã sn lok pentrã nãbiik; o loçã pentrã dame ce nã vin mi alta pentrã DD. konsãli streini. Loçie pentrã redaktorii nã se aflã. Era lok destinat pentrã ayeasta în timpãl divanãlã ad-xok. Astã datã nã este. Ar fi fost de datoria onorabilãlã bișroș al Kamerei sã vazã ayeastã liușã mi sã o implineaskã; dar se vede kã nã avem mãlt gãst uentrã presã, ayeastã *filie terrible* ce snãne toate kãte ne așde vorbind mi are obrãșniçia a ne kritika kãte odatã, fãrã pãrtinire. Dovadã de doringã ce avem a da libertatea Presei. D. Pantazi Gika însãrçinat kã revista kamerei, ia fost neste pãtindã nã nãmaikã sã lãkreze, dar inkã sã intre în adșnare. Iatã ce ne skriçe întrã ayeasta: „Kã toate kã este sn drent în toate dũrile çivilizate, al preseii, sã aibã o loçie în kamerã, la noi redaktorii abia pot sã kanete sn bilet în Adșnare. Din ayeastã pãçinã nã se pot lãã notele çerçte, afarã nãmaikã daka nã vor façe ka în timpãl bãmicheii lãi Karaçea, kind binimãlii skriãș pe çenșki mi șmbla kã kãlimãrile la brãș.“ Noi șperãm kã on. bișroș va emi din distrakçia sa mi se

va gũndi odatã kãm se gũndesk kãesterii la kamerile nașiiilor çivilizate.

LITTERATURA.

(Șrmare.*)

Dãne kãte-va zile de medere în Kotroçeni, șnde ve-neã tot orãmãl sã ne vazã mi sã ne adskã xpãnã într'o noante, veni sn adiotant a lãi Omer Pașã kã mantetãșșãri bramovene, mi ne anșuðã kã este ordin sã plekãm îndatã. Ne daserã pasportãri pentrã Semlin, prin Brașov, mi se xotãrãrã kã invoiala konsãlãi Englez sã ne dãkã kã o eskortã pãnã la xotar mi akolo sã ne libereze. Ordinãl pãrta ka patãr din prinșii mi anșme Arximandritãl Snagoveanș; K. Aristia mi A. Zane mi eș, sã rãmãmem inkã în Kotroçeni mi çei lãlgi sã pleçe. Dãne sn ospãd impeçurã, ne imbrãdșimãrãm kã ayei ce eraș xotãrãgi sã pleçe. Într'açest timp, vine alt ordin: sã porneaskã togi, fãrã eșçençie.

Îndatã ne pãserã în trãșãri kã lãkrãrile noastre. Șn reçiment de kavalerie otomanã, ne însopi ne kale, mergũnd în rãndãri la dreanta mi la stãnga noastrã; patãr kãlãri, deosebitã, se rãndãrã, la dreanta mi la stãngașie kãrãri trãșãri. Eram pe la miezãl nopçei. Lãrãm okale ce nã era a Bramovãlãi, vizitiãl nostrã ne snãșe kã mirare, kãl a tokmit pentrã xotarãl Aștriei mi kã am lãat drãmãl Çișrãiãlãi. De aiçi felãri de bãnãlãi. Magerãl nã lãșase armele din mãlã: ne va dãçe akolo sã ne pãne înainte? Așfel fãșe întrebarea șnșia din soçii mei.

Dãne ce rețãmãm de mai mãlte ori pe kale, ajãșșerãm, în sfãrșit, la Çișrãiã, a doa zi pe la amiaz. Întrãnd în orãm, çitãmãm pe faça loksitorilor snãima mi kompãtimirea ce le însãfla pozitia noastrã. Çei mai mãlgi se askãndeaș kã lakrimile în oki.

Ne dãșerã drent la kasarma okãpatã atãmã de Tãrçia. Akolo, soldaçii ne fãçeaș tot felãl de çestãri ameninçãtoare. Ei kredeaș kã noi ne bãtãșerãm la Bãkãremã mi șçiseserãm pe mãlgi d'aã lor. N. Goleskã, Ion Ioneskã mi artistãl Rozental, ce mãri mai tãrziș în inkisoare pentrã patria sa, çerçșerã voie sã pleçe la Konstantinopol, mi voia li se dase kã kondigia sã-i dãkã o eskortã pãnã la xotar. Noi îi kredeam la Konstantinopol. Kare fã mirarea noastrã, kãnd vãzãrãm pe ayești trei fragii, emind din kazarmã mi venind sã adaçe nãmãrãl nostrã! Pașã militar din Çișrãiã veni la noi sã ne instiingãze kã vom merçe în Tãrçia. El aleșe trãșãra noastrã șnde se afla Arximandritãl. „Nã avegi niçi o grijã, ne zise el, vegi fi mosafirii iar nã prinșii Sãltanãlãi.“

De aiçi, ne dãșerã la malãl Dãnãrei, ne pãserã într'o barkã mare mi pãrniãm șure çel alt mal. Akolo, în drentãl Rãmçiskãlãi, traserãm kãtre sn vapor otoman de rãșboiș, ne imbarãkã așșurã mi ne dete în a noastrã dispozitie vașãl, iar pe noi în garda oamenilor de ekipaçiã. Pașã de la Rãmçiskã trimise sã ne çerçeteze desure șãmãtate, ne doktorãl sãș; ne mai trimise sn pãmz strãlçit ce pãgãia mai mãlt de kãt komplimentele lãi. Șezãrãm pe açest vas trei zile, fiind kã snii din noi nã avea pasportãri mi se astenta sã le vie de la Bãkãremã. (Va șrma.)

* Vezi No. 34.

LISTA

D-lor ABONAȚI DIN MOLDOVA LA MAREA BIBLIOTEKĂ KLASIKO-UNIVERSALĂ.

(Șrmare de la No. 26.)

<i>Prin D. G. Xristofop Kopesnondentsã nostps din Iauș.</i>	326 D. Lãie Ikonomã.	șn es.	335 D. Kostake Çone	șn es.
	327 „ George. Fokșã.	idem	336 „ K. Georgiã	idem
	328 „ Iankã Drãgiçi.	idem	337 „ D. K. Lãș	idem
320 D. Teodor Bosie	șn esem. 329 „ Panaiote Kpisteã.	idem	338 „ Emanoil Lãșoni	idem
321 „ Basile Maksimoviçi	idem 330 „ D. Çerkez	idem	339 „ S. Drșbiçi	idem
322 „ Dimitrie Zamfipeskã	idem 331 „ Alekã Kșliçi	idem	340 „ Snirã Dirisãkã	idem
323 „ Soltana Kostandineskã	idem 332 „ Flãopeskã Stefan.	idem	341 „ M. Albinigi	idem
324 „ Toma Bartik	idem 333 „ Iordake Xapov	idem		
325 „ A. N. Snipã	idem 334 „ Nikã Lãș.	idem		

(Va șrma.)